

නිෂ්පාදන සැලැස්ම

මෙම පරිච්ඡේදය මගින් පහත දැක්වෙන කරුණු පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කෙරේ.

- 3.1 නිෂ්පාදන සැලැස්ම හැඳින්වීම
- 3.2 නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය
- 3.3 නිෂ්පාදන ස්ථාවර වත්කම්
- 3.4 නිෂ්පාදන පිරිවැය
- 3.5 ඒකකයක නිෂ්පාදන පිරිවැය
- 3.6 නිෂ්පාදන සැලසුම් පිළියෙල කිරීම

3.1 නිෂ්පාදන සැලැස්ම හැඳින්වීම

නිෂ්පාදන සැලැස්ම ව්‍යාපාර සැලැස්මක තවත් වැදගත් මූලිකාංගයකි. එය පිළියෙල කිරීමේ මූලික අරමුණු නම් මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කිරීමත් ඒ ඇසුරින් නිෂ්පාදන ඒකකයක පිරිවැය ගණනය කිරීමත් ය.

ඔබ මීට ඉහත දී ඉගෙනගත් අලෙවි සැලැස්මේ දී ව්‍යාපාරිකයා අලෙවි කිරීමට අපේක්ෂිත භාණ්ඩ හෝ සේවා ප්‍රමාණය ඇස්තමේන්තු කරන ලදී. ඉන්පසුව අවශ්‍යවන්නේ එම භාණ්ඩ හෝ සේවා ප්‍රමාණය නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා වන පිරිවැය ඇස්තමේන්තු කර ගැනීමයි. ඒ සඳහා ව්‍යවසායකයා නිෂ්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කර ගත යුතු ය.

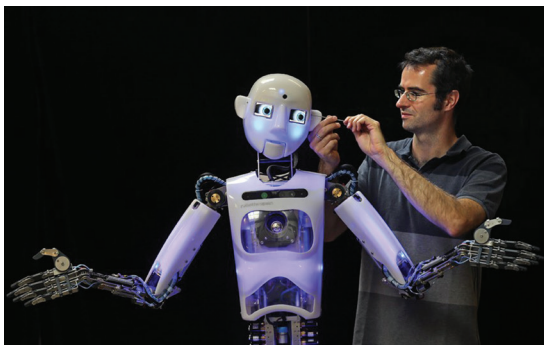
යම් භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් අවසන් නිෂ්පාදනය බවට පත්කර ගැනීමේ දී ඒ සඳහා කිසියම් වියදමක් දැරීමට සිදුවන බව ඔබට වැටහෙනු ඇත. නිදසුනක් ලෙස ඔබ භාවිත කරන අභ්‍යාස පොත් ගැන සලකා බලන්න. ඒ සඳහා මූලික වශයෙන් කඩදසි, ඇමුණුම් කටු, මුද්‍රිත පිටකවර වැනි ද්‍රව්‍ය අවශ්‍ය වන්නා සේම එම පොත් කැපීම, බැඳීම ආදිය සඳහා යන්ත්‍ර සූත්‍ර හා උපකරණ ද අවශ්‍ය වේ. එපමණක් ද නොව එම කටයුතු කිරීම සඳහා සේවකයන් ද අවශ්‍ය වේ.

මේ සෑම දෙයක් සඳහාම යම් වියදමක් දැරීමට සිදු වේ. නිෂ්පාදනය කරන භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රමාණය වැඩි වන විට අවශ්‍ය වන ද්‍රව්‍ය ද, සේවකයන් ද, ඒ සඳහා වැය වන පිරිවැය ද වැඩි වේ. එම සියලු වියදම් සැලකිල්ලට ගෙන නිෂ්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීම අවශ්‍ය වේ.

කිසියම් අපේක්ෂිත නිෂ්පාදන ඒකක ප්‍රමාණයක් සඳහා දැරීමට සිදුවන පිරිවැය ඇස්තමේන්තු කර පිළියෙල කරනු ලබන ලේඛනය නිෂ්පාදන සැලැස්ම වශයෙන් හැඳින්විය හැකි ය.

නිෂ්පාදන සැලැස්මක ඇතුළත් තොරතුරු පහත දැක්වේ

- P නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය
- P නිෂ්පාදන ස්ථාවර වත්කම්
- P නිෂ්පාදන පිරිවැය
 - ද්‍රව්‍ය පිරිවැය
 - ශ්‍රම පිරිවැය
 - වෙනත් පිරිවැය
- P ඒකක පිරිවැය

berus 3.1

මෙතැන් සිට එම තොරතුරු එකිනෙක තව දුරටත් අධ්‍යයනය කරමු.

3.2 නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය

අලෙවි සැලැස්මේ දී පුරෝකථනය කළ අපේක්ෂිත භාණ්ඩය හෝ සේවාව නිපදවන්නේ කෙසේ දැයි විස්තර කිරීම නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියෙන් සිදු වේ. එනම් අපේක්ෂිත භාණ්ඩය හෝ සේවා ව නිෂ්පාදනය කිරීමට යොදා ගන්නා යෙදවුම්, එම යෙදවුම්වලට සිදු කරන වෙනස්කම් සහ අවසාන නිෂ්පාදිතය පිළිබඳ ව සවිස්තර අවබෝධයක් ලබා දීමට නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. මෙහි දී යෙදවුම් යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ යම් භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා අවශ්‍යවන සම්පත් ය.

කිරි තේ කෝප්පයක් සකස් කර ගැනීම නිදසුනක් ලෙස ගෙන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ ව අවබෝධය පුළුල් කර ගනිමු.

යෙදවුම්	පරිවර්තන ක්‍රියාවලිය	නිමැවුම
ජලය සීනි තේ කොළ කිරිපිටි කේතලය ගැස්ලිප ගැස් කෝප්පය ජෝගු පෙරනය හැන්ද බන්දේසිය ග්‍රමය	ජලය කේතලයකට දමා උණු කිරීම උපකරණ පිරිසිදු කිරීම කිරිපිටි හා සීනි ජෝගුවට දමා මිශ්‍ර කිරීම තේ කුඩු ජෝගුවකට දමා උණුවතුරෙන් තැම්බීම තේ පෙරණයට දමා පෙරා ගැනීම කිරි හා සීනි සමග පෙරා ගත් තේ මිශ්‍ර කිරීම සෝද පිරිසිදු කරගත් කෝප්පවලට කිරි තේ පෙරා ගැනීම	කිරි තේ කෝප්පය

ඉහත දැක්වෙන ආකාරයට ඕනෑම නිෂ්පාදිතයක් සම්බන්ධ ව යෙදවුම් නිමවුම් සබඳතාව දක්වන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් පවතී. එය පහත දැක්වෙන ලෙස ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

ක්‍රියාකාරකම 01

පහත දැක්වෙන එක් එක් නිෂ්පාදිතවල නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි පැහැදිලි කරන්න.

- දූව මේසය
- කම්සය
- මැටි ගඩොල

3.3 නිෂ්පාදන ස්ථාවර වත්කම්

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා නැවත නැවත දිගු කාලීන ව භාවිත කරන ගොඩනැගිලි, යන්ත්‍ර සූත්‍ර, උපකරණ වැනි දේ ස්ථාවර වත්කම් ලෙස හඳුන්වා දිය හැකි ය.

3.4 නිෂ්පාදන පිරිවැය

යම් නිෂ්පාදිත ඒකක ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා ද්‍රව්‍ය, ශ්‍රමය හා වෙනත් වියදම් වෙනුවෙන් දරන ලද පිරිවැයවල එකතුව මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ලෙස ගණනය කෙරේ.

$$\text{නිෂ්පාදන පිරිවැය} = \text{ද්‍රව්‍ය පිරිවැය} + \text{ශ්‍රම පිරිවැය} + \text{වෙනත් පිරිවැය}$$

මෙම එක් එක් පිරිවැය පිළිබඳ ව තවදුරටත් අධ්‍යයනය කරමු.

ද්‍රව්‍ය හා ද්‍රව්‍ය පිරිවැය

යම් භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් නිෂ්පාදනය කිරීමේ දී භාවිත කරන යෙදවුම් ද්‍රව්‍ය වේ. නිෂ්පාදනයේ දී ද්‍රව්‍ය ලෙස යොදා ගන්නා දේ සඳහා වැය වන මුදල ද්‍රව්‍ය පිරිවැය ලෙස ගැනේ.

ඉහත නිදසුනෙහි ජලය, සීනි, තේ කොළ, කිරි පිටි, යන යෙදවුම් අමු ද්‍රව්‍ය වන අතර ඒවා සඳහා වන පිරිවැය අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය වේ.

ශ්‍රමය හා ශ්‍රම පිරිවැය

යෙදවුම් නිමවුම් බවට පත්කරන ක්‍රියාවලිය සඳහා මිනිස් ශ්‍රමය අවශ්‍ය වේ. ශ්‍රමය වෙනුවෙන් ගෙවීමක් කළ යුතු වන අතර එය ශ්‍රම පිරිවැය නම් වේ. එම ගෙවීම් වැටුප් හා වේතන ලෙස හැඳින්වේ.

නිෂ්පාදනයට වැය වන වෙනත් වියදම්

ඉහත වියදම්වලට අමතර ව නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා දැරීමට සිදුවන වෙනත් වියදම් ද ඇත. ඒවා නිෂ්පාදනයට වැය වන වෙනත් වියදම් ලෙස සැලකිය හැකි ය. ඉහත නිදසුනෙහි තේ පිළියෙල කරන අවස්ථාවේ ආලෝකය ලබා ගැනීම සඳහා විදුලි බුබුලක් දැල්වී නම් ඒ සඳහා ද පිරිවැයක් ඇත. එසේ පොදුවේ දරන වියදම් මේ ගණයට අයත් වේ. එමෙන්ම නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගන්නා ස්ථාවර වත්කම් පිරිවැයෙන් ඒවායේ ආයු කාලය සලකා යම් වටිනාකමක් වියදමක් ලෙස සැලකිය යුතු ය. එය ක්ෂය වියදම ලෙස හැඳින්වේ.

නිෂ්පාදන ආයතනයක ආලෝකකරණයට වැයවන විදුලිය, මුරකරුගේ වැටුප, කර්මාන්ත ශාලාව රක්ෂණය කර ඇත්නම් ඒ සඳහා වන වියදම, ස්ථාවර වත්කම් ක්ෂය ආදිය මෙම වර්ගයට අයත් වේ.

3.5 ඒකකයක නිෂ්පාදන පිරිවැය

මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය නිෂ්පාදිත ඒකක සංඛ්‍යාවෙන් බෙදූ විට ඒකකයක නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කළ හැකි වේ.

$$\text{ඒකක නිෂ්පාදන පිරිවැය} = \frac{\text{මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය}}{\text{නිෂ්පාදිත ඒකක සංඛ්‍යාව}}$$

3.6 නිෂ්පාදන සැලසුම් පිළියෙල කිරීම

ඉහත දක්වන ලද සංකල්ප තව දුරටත් තහවුරු කර ගැනීම සඳහා පහත දක්වා ඇති සිද්ධිය ඇසුරින් නිෂ්පාදන සැලසුමක් සකස් කර ඇති ආකාරය අධ්‍යයනය කරමු.

මාසා භන්ද්‍රයගේ ව්‍යාපාරයේ නිෂ්පාදන වියදම් පිළිබඳ තැපෑලකට පහත දැක්වේ. මෙම ව්‍යාපාරයේ මූලිකව සිටින්නන් හා වැලඳී විඳින බිලියාණයන් 12 000ක් නිෂ්පාදනය කරයි.

මාසික වියදම් තැපෑලකට

- 1ක් රු. 900 බැගින් සිටින්නන් මාස 150
- 1ක් රු. 6 000 බැගින් වැලඳී කියුම් 50
- 1ක් රු. 50 බැගින් ලිහිල් කඩ පිට්ටු 20
- ජලය රු. 3 000
- විදුලිය රු. 3 000
- තැන්පත් වියදම් රු. 1 000
- පුහුණු ශ්‍රේණියාගේ මාසික වැටුප රු. 25 000
- නුපුහුණු ශ්‍රේණියාගේ මාසික වැටුප රු. 10 000
- යන්ත්‍ර ක්ෂය රු. 2 000

මායා රන්දියගේ ව්‍යාපාරය
නිෂ්පාදන සැලැස්ම

අයිතමය	මාසික අවශ්‍යතාව	ඒකක මිල රු.	මුළු වියදම රු.
සිමෙන්ති මළු	150	900	135 000
වැලි කියුබ්	50	6 000	300 000
ලිහිස්සි තෙල් ලීටර්	20	50	1 000
ජලය	-	-	3 000
විදුලිය	-	-	3 000
නඩත්තු වියදම්	-	-	1 000
පුහුණු ශ්‍රමිකයා	01	25 000	25 000
නුපුහුණු ශ්‍රමිකයා	01	10 000	10 000
යන්ත්‍ර ක්ෂය	-	-	2 000
මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය	-	-	480 000
ඒකක නිෂ්පාදන පිරිවැය		480 000 ÷ 12 000	40

ක්‍රියාකාරකම 02

පහත දැක්වෙන්නේ දෛනික ව කලු දෙදෙල් කිලෝ ග්‍රෑම් 25ක් නිපදවන 'ප්‍රණීත රසකැවිලි' නිෂ්පාදන ව්‍යාපාරයේ දෛනික වියදම් ලැයිස්තුවයි. ඒ ඇසුරින් ව්‍යාපාරයේ මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය හා ඒකක නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කරන්න.

අයිතමය	දෛනික අවශ්‍යතාව	ඒකක වියදම	මුළු වියදම
සීනි	15 kg	100	1 500
හාල් පිටි	20 kg	100	2 000
පොල් ගෙඩි	20	50	1 000
කපු මද, එනසාල් වැනි රසකාරක	200 g	-	600
දර මිටි	04	100	400
ශ්‍රමිකයා	1	1 500	1 500

පිළිතුරු ලියමු.

01. නිෂ්පාදන සැලැස්ම ඔබ හඳුනාගන්නේ කෙසේ ද?
02. නිෂ්පාදන සැලැස්මක ඇතුළත් අංග මොනවා ද?
03. නිෂ්පාදන ස්ථාවර වත්කම් යනු කවරේ ද?
04. නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය නිදසුනක් මගින් විස්තර කරන්න.
05. ඒකක නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කරන ආකාරය දක්වන්න.

